

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése.
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A bajai kulturpichler.

Ennek a furcsa címnek magyarozatátul olvasóink emlékeztetébe idézzük a néhai jó Pichler Győző képviselő kölesdi kortesfogásainak ismeretes történetét. Az egyik kortesfogása az volt, hogy éles, sivító hangjának legmagasabb regiszterein elmondta, mint bizta reá a haldokló Kossuth Lajos azt a nemes feladatot és történeti hivatást, hogy: Fiam Pichler, vigyázz Magyarországra!

A másik meg az volt, hogy hasonló nemes önbizalommal hivatkozott atyjára, ki elesett az isaszegi ütközetben és elvérzett a magyar szabadságért. Mikor aztán a választás délutánján a papa táviratilag érdeklődött a szavazatok állása iránt, a zseniális fiú ezt a drótválaszt küldte: Bist bei Isaszeg lügst gestorben, übriges alles wohl. Isaszegnél rég meghaltál, egyébként minden rendben.

Ez a két, annak idején sokat emlegetett és szállóigévé lett jözü adomát juttatta eszünkbe a Bajai Független Újság egyik eheti száma, melynek »Mozi vagy színház« c. cikkében a szerző a valóságban bizonyosan, ha szóval nem is, Pichler Győző babérrajra vágyik, s ha egész Magyarországra nem is, hát Baja városára és főképpen annak kulturájára vigyázni óhajt.

Lapunk legutóbbi számában egy cikk jelent meg, mely óvást emel, hogy Könyves Jenőnek staggione társulata jelenleg Baján játsszai engedélyt nyerjen; utóbb semmi kifogásunk sincsen az ellen, hogy Könyves játszó akárhöl és akármennyi ideig.

Ez és csakis ez volt ama cikkben; s e tételt a megfelelő érvekkel támogattuk.

A városi tanács e kérdést azóta kettévágta azzal, hogy az engedélyt egyszerűen megtagadta. Pont. Ha mégis visszaterünk rá, azért tesszük, hogy a kulturára vigyázó Pichlereket a »feljötték esti oktatásá«-ban megtanítsuk arra, mi volt benn és mi nem volt benn abban a cikkben, melyet a B. F. U. eltorzított alakban idézett, hogy aztán elsihassa krokodiluskönyveit a mi kulturális elmaradottságunk fölött.

Mutassa ki nekünk a t. Kulturpichler ur, mondtuk-e egyetlen árva szócskával, hogy nekünk mozi kell és nem színház, bizonyítsa be cikkünkben, hogy »különösen a moziért« kívántuk az engedély megtagadását. Lehet-e a mi cikkünk alapján a jóhiszeműségnek utolsó foszlányai-val is úgy eldobni a sulykot, mintha mi azt állítottuk volna: »A mi műgényeinket kielégíti László Károly mozija«?

És minő logika az, mely abból a nagyon esetleges tényből, hogy Könyves Jenőnek számára, személyekre és művészi kvalitásokra nézve tökéletesen ismeretlen staggione-társulata kap vagy nem kap engedélyt, azt a merész következtetést vonja le: »Ezzel örökre elvetették a színházépítés gondját.«

Hát tisztelt Kulturpichler ur, jó volna, ha Ön nem csak a kulturára, hanem a mi cikkünk helyes felfogására is vigyázna egy kevéssé. Ne csupán attól féljen, hogy »az egész ország kineveti ezt a kulturátlan, elmaradott várost«, hanem arra is legyen gondja, hogy saját írói hitelét meg ne ingassa olyan eljárással, mely egy cikkbe belemagyaráz olyant, ami abban nem volt benne.

Mert nem volt benne abból semmi sem, amit Ön kiolvasott belőle. Mi mondjuk Önnek és semmi okunk arra, hogy Önt félrevezessük.

Az igenis benne volt, hogy Könyvesék egyéb okokon kívül ne kapjanak engedélyt — a Bárány-szállóban való játszásra. Mert ott Lászlónak elsőbbségi joga van. Uram, uram, Kulturpichler uram, ez már csak másként hangzik, mint amit Ön ránk akar olvasni? Ön kedves naivsággal pisai toronyként kezeli az igazságot, a hely kérdéséből egyszerűen elvi kérdést csinál, megvádol bennünket, hogy a mozi fölbe állítjuk a színháznak.

Az olvasó igazságszeretetére és ízlésére bizzuk annak a kérdésnek eldöntését, hogy az ilyen eljárás minő elbírálást érdemel. Amíg pedig Ön a mi cikkünkben a saját állításait be nem bizonyítja, addig engedje meg, hogy az ama cikk elleni kifakadások fölött, származzanak azok akár a »rég előfizető«-

től, akár »egy asszony«-tól, napirendre térjünk.

* * *

Nem vagyunk illetékesek annak feszegetésére, hogy mely okok vezették a kétségkívül lokálpatrióta tanácsot a kérelem elutasításában. De azt hisszük, nem utolsó érv volt Krémer szindirektornak a tanácshoz intézett ama kérelme, hogy az engedélyt tagadja meg. Krémer igazgató teljes joggal hivatkozhatott arra, hogy ő nagy anyagi áldozattal építette fel a nyári szinkört s hogy az ő érdekeivel, melyeket a tanács méltányolni kénytelen, diametrális ellentétben állna, ha egy ilyen, mondjuk helyhez nem kötött adhoc társulat a legjobb drámai ujdonságokat elhalászná előle. Krémer megtette azt, hogy pár nap híján három teljes hónapot töltött Baján; ezzel az eljárással megszolgáltá azt, hogy 10—14 drámát a javából más ne kaparintson el az ő társulata elől. Ezen a szemponton pedig az a tény sem változtat, hogy eltart még pár hónapig, míg Krémerék visszajönnek. Ha már pártoljuk a komoly drámai műfajt, akkor ne tegyük ki az üres ház veszedelmének azt, ki kedvünkért messzemenő áldozatokat hozott.

A szinterem kérdése pedig nem függ össze a staggione-társulat előadásával. Ez is csak állítás, de nem érvelés. Ha akad arra vállalkozó, hogy alkalmas írt termet építsen, az nem Könyveséktől fogja szándékának végrehajtását függővé tenni.

* * *

Még egy szót, tisztelt Kulturpichler ur. Ön a színészetet szinte egynek veszi a kulturával, hiszen a kulturátlanság vádjától félti városunkat, ha nem pártoljuk a színészetet, nevezetesen a jelen esetben Könyveséket.

Ments Isten annak gondolatát is, hogy tagadjuk, hogy a színészet kulturatényező. Az. De... És ez a »de« ólomsúlyként nehezedik a mi lelkünkre.

»Barátom a Plátó, de még inkább barátom az igazság« — mondja egy régi deák közmondás. És ha vesszét kellene is futnunk e mondásért, ha kommunikációba avagy nagy cherembe

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólrhetetlenül legjobb
hashajtó a világhírt

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

esnének is, mégis kimondjuk, hogy a színházat mai alakjában nem tartjuk olyan nagyon elsőrangú kulturtényezőnek. A vidékít pláne nem, mert abban a lenge műfaj aránytalanul dominál. A staggione-t sem, mert az nem más, mint máról hónapra összetoborzott »salon des refusés«. A fővárosi drámai színházaknak sem mindegyike mindjárt kulturtényező, ha drámai is a jellege. Egy mondjuk meg őszintén, farizeuskodás nélkül, minő kulturmissiója van a sok házasságtörési drámának, melyben csupán az a raffinement művészi, melyvel a férfui és női hütlenségnek problémáját a lehető legcínkusabban tárgyalja? A »Kék egér«, a »Király«, a »Nincs elvámolni valója«, a »Csókipurák« minő kulturtényezők? Pedig egy Bánkban-előadásra, egy shakespearei darabra legalább 25 francia malacság esik. Ime a modern színház mint kulturtényező.

Mi a modern színház? A közönségek szórakozás, a színészek kenyér, a direktornak üzlet. Ami ezenfelől megmarad, az az elmélet; ebben persze hogy kulturtényező. A gyakorlatban azonban úgy vagyunk vele, mint Pichler az apjával:

— Bist bei Isaszeg schon längst gestorben.

Bizony, Kulturpichler ur, jobban kellett volna rá vigyázni!

8323/1910. K. szám

Öfelsége a király nevében a magyar királyi közigazgatási bíróság

Baja törvényhatósági joggal felruházott város törvényhatósági bizottsága legtöbb adót fizető tagjai 1911. évi névjegyzékének megállapítása ügyében dr. Valentin Emil által a megállapított névjegyzék megsemmisítése iránt, valamint az állandó bíráló választmány 1910. évi október hó 12 én tartott ülésén 1., 2., 3., 4., 6. és 7. sz. alatt hozott határozatai ellen, melyekkel dr. Bruck Samut és dr. Bernhart Janost, Allaga Ottó, Hesser Gyulán, Sárdi Janost és Szutrély Lipót a névjegyzékbe felvette, ugyiszintén 8. sz. alatt hozott határozat ellen, melylyel dr. Valentin Emilt a rendes tagok közül a póttagok közé sorozta, beadott panaszt 1910. évi december hó 13. napján tartott nyilvános ülésben az 1896. évi XXVI. t. c. 41. §-a alapján tárgyalás alá vévén, következőleg

ítélt:

A m. kir. közigazgatási bíróság a panasznak azt a részét visszautasítja, mely az egész névjegyzék megsemmisítésére irányul.

Az állandó bíráló választmány fennebb megjelölt határozatai ellen irányuló részében pedig a panasznak a bíróság helyt nem ad, annyiban azonban az állandó bíráló választmány megtámadott határozatait helyesbíti, hogy dr. Bernhart Jánosnál 4 kor., Allaga Ottónál 16 kor., Sárdi Jánosnál szintén 16 kor. és Szutrély Lipótnál 48 kor. 50 fill. országos betegpótlási pótdadónak számításba vételét mellőzi, továbbá megállapítja, hogy póttagok felvételének a névjegyzékbe helye nincs.

Indokok:

A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai névjegyzékének megállapítása ügyében, az 1896. évi XXVI. t. c. 41. §-a, értelmében az állandó bíráló választmányi ama határozata ellen van helye a közigazgatási bíróság előtt eljárásnak, melylyel az állandó bíráló választmány a névjegyzék ellen emelt felebbezéseket elintézi.

Ebből következik, hogy a névjegyzéknek felebbezéssel meg nem támadott és így az állandó bíráló választmány határozatának tárgyát nem tevő része, a bíróság előtt való eljárásnak sem lehet tárgya.

Ezért vissza kellett utasítani a panasznak azt a részét, melyben a panaszló az egész névjegyzék megsemmisítését kéri, holott az egész névjegyzék annak idején felebbezéssel meg nem támadott és így nincs is az állandó bíráló választmánynak olyan határozata, melylyel az egész névjegyzék érvényessége kérdésében döntött.

Az állandó bíráló választmánynak 1., 2., 3., 4., 6. és 7. sz. alatt hozott, dr. Bruck Samunak, dr. Bernhart Jánosnak, Allaga Ottónak, Hesser Gyulának, Sárdi Jánosnak és Szutrély Lipótnak a névjegyzékbe felvételét elrendelő határozatait illetően a panaszsal vitássá tett kérdés az, hogy a most nevezettek javára beszámítassék-e az az adó, melyet nyilvános számadásra kötelezett pénzügyhatóságnak kapott illetmény, nyereségjutalék és egyéb díjak után a fennálló törvények szerint a pénzügyhatóságtól tartott be.

Az állandó bíráló választmány ezt az adót beszámította, a panaszló pedig ezt mellőzni kéri.

A panasznak e részben azért nem lehet helyt adni, mert a panaszlóra eső ennek az adónak összege Baja város adóügyi hivatala által kiállított bizonyítványokkal kimutatván, az állandó bíráló választmány határozata megfelel a m. kir. közigazgatási bíróság általános közigazgatási osztálya 2. számú döntvényében foglalt elvi jelentőségű megállapodásnak, melyet a bíróság ugyanezen osztályának tanácsai az 1896. évi XXVI. t. c. 21. §-a értelmében követni kötelesek.

A beszámított adó összegét azonban az országos betegpótlási pótdadó mellőzésével helyesbíteni kellett, mert ez a pótdadó az 1898. évi XXI. t. c. 2. §-a szerint való külön alpra szolgáló rendeltetésénél fogva, nem esik az 1886. évi XXI. t. c. 26. §-a szerint számításba jövő egyenes állami adó fogalma alá. Az állandó bíráló választmánynak 8. sz. alatt hozott, a panaszlónak a rendes tagok sorából törlesztés és a póttagok közé sorozását elrendelő határozatát illetően pedig az a vitás, hogy a panaszló javára számítások-e a bajai 2554. számú telekknövi betétben foglalt ingatlan adója.

Az állandó bíráló választmány mellőzte ennek a panaszló javára számítását, a panaszló pedig a beszámítást kéri.

Ez a panaszbeli kérelem alaptalan, mert a b-csatolt telekknövi betétből és a panaszbeli előadásból kitetsző tényállás szerint, a panaszló ezt az ingatlan nem dologi jog alapján bírkozza, hanem a testvéreivel való megállapodás alapján, annak ellenében fajja az ingatlan jövedelmét, hogy az ingatlan haszonélvezetére jogosított gyengeelméjű testvérét tartja.

Az adó tehát nem terheli a panaszlót a törvény alapján, hanem a törvény szerint az adóval terhelt haszonélvező helyett fizeti az ez iránt létrejött magánjogi megállapodás következtében, ugyanis adópanaszlónak nem saját adója.

Már pedig az 1886. évi XXI. t. c. 26. §-a értelmében csakis a férjnél és az atyánál lehet a nő, valamint a kiskorú gyermekek adóját beszámítani, egyéb esetekben a magánjogi viszonyok következtében más helyett fizetett adót a fizetést teljesítő egyén javára beszámítani nem lehet.

Végül, arra való tekintettel, hogy az állandó bíráló választmány a 2. és 8. számú, panaszsal megtámadott határozataiban póttagok közé sorozás iránt rendelkezett, meg kellett állapítani, hogy póttagok felvételének helye nincs, mert az 1886. évi XXI. t. c. a törvényhatósági bizottsági tagoknál póttagok intézményét nem létesítette.

A bíróság ezen határozat nyolc példányát a 10/1910. számú felterjesztés mellékleteivel együtt Baja város állandó bíráló választmányának azzal a felhívással adja ki, hogy a határozat egy-egy példányát a panaszosnak és a panaszlottaknak kézbesítse.

Kelt Budapesten, a m. kir. közigazgatási bíróságnak 1910. évi december hó 13. napján tartott üléséből.

Dr. Székely
elnök h.

Nagy János
előadó.

HIREK.

A tanács nem ad } engedélyt.
A főkapitány ad }

Színház helyett művészestély.

— A pénteki tanácsülés határozata. —

Baja tanácsa, ez a kölcsönös megértéssel és rendszertint egyhangulag határozó közigazgatási fórum, megoszlott a héten véleménynyilvánításában. Kicsi kérdés volt, majdnem jelentőségtelen és csak végeredményében lett újságba való eredmény, hogy t. i. a tanács többsége megővta a bajai színezetet és Krémer Sándor bajai színigazgató fontos érdekét, azét a színigazgatót, aki saját költségén ideiglenes hajlékot emelt az éveken át hajléktalan bajai Muzsának és nagy téli társulatával járt itt tavaly és ezt kötötte le még két esztendőre a bajai közönségnek.

Mint már megirtuk, arról volt szó, kapjon-e játszó engedélyt január közepétől január végéig a tulprodukción folytán szerződés nélkül maradt színészekből toborzott, úgynevezett staggione-társulat.

A bajai jótékony egyletek küldöttségében jártak Erdélyi Gyula polgármester helyettesnél és a helyi humanizmus megóvása nevében elmentek, hogy játszó engedélyt kapjon egy staggione ezekben a napokban, melyekre majdnem minden bajai emberbaráti intézmény hangsúlyosan vagy mulkedvelői estélye esik. Baja kisváros ahhoz, hogy a jobb ügy veszelteztése nélkül megoszthassa egyetlen közönségét és félt, hogy az egyébként is bőszes kulturával adózó bajai társadalom a humanizmus oltárától vonja el a staggionénak juttatott koronákat.

Ezenkívül Krémer Sándor színigazgató is appellált a tanács méltányosságára. Saját költségén arénát épített Baján, lekötötte szabaddal téli társulatát három esztendőre, minden évben két hónapnál hosszabb szünetre a bajai közönségnek s így — mint kérvényében el-

mondja — sulyosan sértené, ha egy staggione lejárta előle kasszadarabjait és az ő rovására megterhelne az évente több színházi bérletet meg sem bíró bajai közönséget.

A tanács pénteki ülésében tárgyalta a staggione-társulat kérelmét és a fentebb ismertetett körülmények sulya alatt kimondotta, hogy a staggionénak játsszói engedélyt nem ad.

Az élmes staggione-társulat — más város híján — már most úgy segít a helyzetén, hogy rendőrkapitányi engedéllyel művésztársulatot rendez a Nemzetiben. Ami ellen senkinek sem lehet kifogása, különösen akkor nem, ha igazán művésztársulatban lesz részünk. Ebben a vállalkozásában megérdemli a társaság a támogatást.

A társulatnak ezek a jobb erői: Könyves Jenő igazgató, Sarkady Gusztáv titkár, Bálint Emil, Szabó Gyula, Harnos Ilona, Bányai Irén, Kovács Margit, László Tidadar, Kovács Imre, Alapi Nándor.

— **Vadászat Szemző Gyula főispán birtokán.** Szemző Gyula főispán hétfőre, január 16-ára vendégül hívta meg a bajai vadásztársaságot sztapári birtokára. A vadásztársaság tagjai hétfőn hajnalban négy órakor utaznak Zomborba, innen tovább Bácsszentivánra, ahol patronokat vívó kocsik állnak majd rendelkezésre. A hétfői napot vadászattal tölti a társaság, este pedig bevonulnak Zomborba, ahol a főispán vacsorát ad a Vadászúrt szálló éttermében.

— **Küldöttség a baja—apatinai vasutért.** A baja—apatinai vasut érdekeltége a napokban járt Hieronymi Károly kereskedelmi miniszternél, kérve a vasut mielőbbi kiépítését. Baja részéről Szemző Gyula főispán és Hegedűs Aladár dr. kir. tanácsos, polgármester vett részt a küldöttségben, melynek kedvező választ adott a miniszter. Amiből következik, hogy a vasútépítés már legközelebb megindul.

— **Kovács Vilmos festőművész bajai tárlata.** Kovács Vilmos, Szegeden élő jónévi festőművész városunkban ideiglenes műtermet nyitott s egyben bemutatja több mint harminc kész művét, melyek többnyire tájképekből áll. Kovács a fiatal festő gárda egyik nagytehetségű tagja, hangulat képein és színeinek lágy tónus színharmoniján meglátszik, hogy nagyon ismeri a természet minden rejtett szépségét és azt könnyen veti vászra. Örömmel konstatáljuk, hogy városunkban vannak, kik érdeklődnek a szépítőművészt iránt, amelynyiben a művész állás már elég szépen folyik sőt arcképmegrendelést is kapott. Főhívjuk műtárló közönségünk figyelmét és hisszük, hogy nem sokára több uri ház szalonjában gyönyörködhetünk Kovács képeiben.

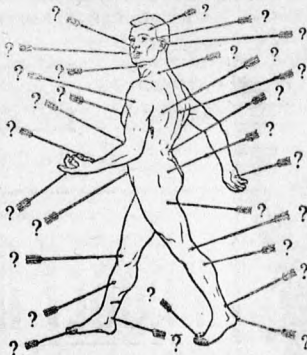
— **A legényegylet liceum-előadásai.** A kath. Legényegylet ma délután és a következő vasárnapon tartandó liceumi előadásain a művészet történetéről lesz szó. Az előadó első alkalommal az ó- és középkor, folytatólagosan pedig az újkor nagy mestereinek remekait fogja megismertetni. A felolvasást Szommer Géza adóellenőr ur önkészítette színes, a nagy alkotásokat hiven reprodukáló és vászonra vetítendő képeivel fogja igazán vonzóvá tenni. Az egyébként tartalmas és változatos műsorból főlemlítjük még Vujkovits Irma zongorajátékát (Th. Oesten: »Aipesglockcher«) és Adamek Lenke melodramikus szavalatát (»A rabasszony« Kis Józsefől).

— **Tanitóné és Árvaszéki ülnök afféja.** A bajai járásbíró, mint büntető bíróság január 12-én tárgyalta azt az utcai botrányt, mely a Központi előtt játszódott le pár hete és abból állt, hogy Kigerl Betti tanitóné korábbi támadt Szabó Samu árvaszéki ülnökre. Kigerl Betti 200 korona íz- és 100 korona mellékbüntetésre ítélte Romátka Jenő kir. járásbíró könnyű testiértésért. Szabó Samut becsületsértésért 100 koronára. Mindketten felebeztek. Az ügyész Kigerl Betti terhére sulyosításért appellált.

— **Az ügyvédség reformja.** Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény reájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a Dr. Dobó jogi szemináriumhoz (Kolozsvár, Bolyai-u. 3.) melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetnmi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesíti, az összes szigorlati kérdéseket felületi jegyzetei, melyekből otthon előkészült jelöltek rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A »Jogi vizsgák letétele« cz. most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

Felolvas szerkesztő: SZIRMAI VIDOR dr. Szerkesztő: SPITZER ZOLTAN.

Vannak fájdalmai ?

Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsápillulátokat, melyek egyedül készítöje Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 124. sz. (Zágráb megye).

A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít, csúzt, közsérvényt, idegyengeséget, oldalszurást, szaggatást, influenzát, fej-, fog- és derékfájást, zsábot, benuást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvont vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden úveg a „Feller“ nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla, vagy 2 speciális úveg bér. 5 kor. II. Továbbá tudomására óhajtuk hozni, hogy az emberek ezrei fogorvorbajok, görcs, étvágytalanság, vesegés, hányási inger, rosszullét, felbőfőgés, puffadtág, dugulás aranyeres bántalmak, és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hasajtó Rebarbar-Elsápillulát. 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánatöktől és címmezünk minden rendelést gondosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek Stubica, Centrale 124. sz. (Zágráb megye). 1127

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

28228/1910. sz. kig.

Hirdetmény

a IV. osztályu kereseti adó alá tartozó jóvedelmek bevallása tárgyában.

Az 1911. évi január havában, az állandó fizetés, nyug-, kegy vagy tiszteletdíjat húzó állami, törvényhatósági, közalapítványi, községi, egyházi, társulati és magántisztek, tisztviselők, hivatalnokok, közegek, nyug-, avagy kegydíjat húzó övezetek, állandó alkalmazásban lévő üzletvezetők, felügyelők, könyvvivők, pénztárnokok, s általában a 80 koronánál több havidíjt húzó segédek, segéd munkások, állandó fizetést élvező lelkészek, tanárok, tanítók, nevelők, írók, művészek, hivataloszolók stb. a keresetadó negyedik osztályu alá tartozó keresményüket — az alább emlitendők kivételével — a részükre ingyen kiszolgáltatandó vallo mási ikeven bevallani tartoznak, azonkívül a vállalatok és intézetek igazgatósága, előjáróság, pénztár, fölbirtokok vagy üzlet tulajdonos, akitől vagy amelytől az adóköteles fizetését húzza, szintén kötelezettség az arra, hogy a nála, illetve üzletében állandó fizetés mellett alkalmazott egyének név- és fizetés-jegyzékét az adókövető hatóságának nyújtsa be.

Az adókötelesek az összes rendes fizetés, nyug-, kegy- vagy tiszteletdíjat, szóval mindazokat a járandóságokat, melyeket az állással egybekötött bármily néven nevezendő szolgáltatók fejében akár kézpénzben, akár természetben, akár egyéb járulékokban élveznek, — a folyó évi, vagy ha az a folyó évre megállapítható nem volna, az előző évi állapot szerint a valomásba felvenni tartoznak. Ezen keresmények bevallása alól azok az illetmények sem vétetnek ki, amelyek adóztatást tárgyát nem képezik, mert annak elbírására: vajjon valamely kézpénzbeli vagy természetbeni járandóság, avagy egyéb járuléka keresetadó negyedik osztályu alá esik-e vagy sem, kizárólag az adó kivetésére illetékes közegek vannak hivatva.

A IV. osztályu keresetadó alá tartozó járandóságoknak az államkincstár megrövidítésére irányzott szándékból történt valótan bemonadása, vagy be nem vallása (1875. évi XXIX. t. c. 31. §.) jövedéki kihágást képez, melynek bírsága 1—8 szor annyi, mint az az összeg, mellyel az államkincstár megkárosított.

Kárösszegnek vétetik az az összeg, melyet a kóadóok kivetésére illetékes közegek jogérvényesen megállapítottak.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek tisztviselői valloást nem adnak; ezeknek illetményeit az illető vállalatok és egyletek kötelesek bevallani, a kivetett keresetadóttól tőlük beszédni és az állampénztárba érvényesíteni beszolgáltatni.

Tisztek, tisztviselők és hivatalnokok, kik fizetésüket állami, vagy államkezelés alatt álló közalapítványi pénztárból húzzák, állandó adni nem kötelesek, ezen adókötelesek keresetadóját a pénzügyi hatóság szabja ki és havi levonások után a közpénztár szedi be.

Ha valaki a IV. osztályu kereseti adó tárgyát képező többrendbeli illetményt élvez, ily esetben a IV. osztályu keresetadó az illetmények összevont összege után vettetik ki.

Kelt Zomborban, 1910. december hóban.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Dr. Móder, tanácsnok.

PALMA

AVALÓDI KAUCSUKSAROK

1148

Vejjgy... Horgony

**A Liniment. Capsici comp,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, oszteo- és meghűléseknek.

Figyelemztetés: Súlyos hamisítványok miatt le vasárnapikor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget f. adjunk el, mely a „Horgony”-vejjgyvel és a Richter orv. gyűjtemény elárolt dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K. 80, K. 1.40 és K. 2. — és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Forgalmaz: Török József gyógyszerész, Budapest. Dr. Richter gyógyszerész tára az „Arany orosz labda”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Hallatlan!

Olcsó árakon és jó minőségben szerezhet be háztartási cikkeket, seprő és keféárukat, linoleum padló festékeket, olaj és lakkfestékeket és illatszereket

Huszár József

festékkereskedésében Főter, a takarékpénztár épületében

Cipőkrém lerakat!

1131

Többszörösen kitüntetve, szenzációs csodaszer a dr. BOROVSKY-KY-féle

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Hatásában és előállításában felülmúlhatatlan házi szer **gümőkóros, izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás**, továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás, ízületi lob és szabályban szenvedők**, végül fagyás okozta és **égési sebek** fájdalomnak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testőrnő házi szer** Kap-... optikai, sebészeti és kötszer áruházában. **1.20, 2 és 2.50 koronás** üvegekben — Készítik Dr. Borovszky R. orvos Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77. sz.

THE CAMPBELL

elsőrangú angol motorgyár világhírű **benzin-nyersolaj-gáz-szivógáz-**

Motorjai és Lokomobiljai

a legtartósabbak, legjobb és legegyszerűbb szerkezetűek,

Legolcsóbb
Legbiztosabb üzem
Zavarmentes

Olcsó árak. Kedvező fizetési feltételek. Jótállás minden tekintetben.

Vezérképviselet: **Korányi Viktor** BUDAPEST, VI., Liszt Ferenc-ter 9. sz. — Telefon 64-64.

Jéggyárat, hűtőberendezéseket

a BORSIG cég kitűnően bevált ammoniak, vagy kénessav kompressziós rendszerek szerint, valamint

teljes vágóhídi berendezéseket

szállít a legjobb kivitelben a

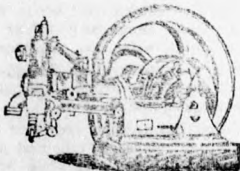
SCHLICK-féle vasöntöde, és gépgyár r.-t. Budapest, Váci-ut 45-47. sz.

TELEFONSZÁMOK:

74-76., 74-77. és 98-98. (Interurbán) Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk!

Drezdai Motorgyár részv.-társ.

Németország egyik legerősebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben első, legjobb gyártmányu **Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-** motorokat és locomobilokat — valamint szivókészmotorokat —

MEGLEPŐ UJDONSÁGI!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL a tényleges időerő óránként csak kb. 1 fillér be kerül.

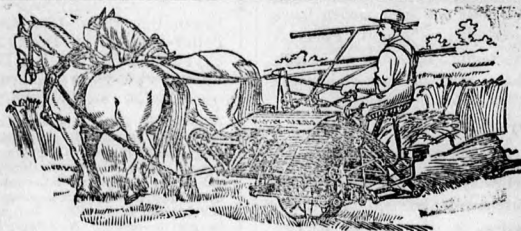
Vezérképviselet.

Gellért Ignác és Társa Budapest, Teréz-körút 41. : Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

1135

MASSEY-HARRIS C^o. R.-T.

Fűkaszálo aratógép és földművelő eszközök gyára.

Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.

Arjegyzekeket kívánatra ingyen küld a

Massey-Harris C^o. R.-T.

Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.